

TBMM
YEŞİLLER VE SOL GELECEK PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 1607

Tarih : 18.08.2023

3630

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Kültür ve Turizm Bakanı Mehmet Nuri Ersoy** tarafından Anayasanın 98. ve İktüzünün 96. ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.
18/08/2023

Gülüstan Kılıç KOÇYİĞİT

Kars Milletvekili

Edremit ilçesinde yıllardır geleneksel olarak yapılan 700 yıllık bir etkinlik olan Tahtacı Alevi Türkmenleri'nin Kazdağları'nı ziyareti, inançlarını ve kültürlerini yaşatma geleneği son üç yıldır yasaklanmış durumdadır. Tahtacı Alevi Türkmenleri, bu yasağa karşı Cumhuriyet Meydanı'nda basın açıklaması yaparak tepkilerini dile getirmiştir.

Tepki gösterilen yasaklar, 700 yıldır gerçekleştirilen kültürel ve inançsal ziyaretin yerine getirilememesine yol açmış ve bu durum kültürel ve inançsal değerlerin tehlike altına girmesine neden olmuştur. Tahtacı Alevi Türkmenleri, yasakların sürdürülmesinin toplumun kültürel ve inançsal zenginliğini yok etme tehlikesi taşıdığına vurgu yapmıştır. Yasakların, toplum içinde hoşnutsuzluğa, kırılganlığa ve gönül yangınlarına neden olduğu ifade edilmiştir.

Yasakların gerekçesi olarak orman yangınlarına karşı alınan tedbirler gösterilmiştir. Ancak Tahtacı Alevi Türkmenleri, bu gerekçenin sadece bahane olduğunu ve asıl amaçlarının kültürlerini yok etmek olduğunu düşünmektedirler. Tahtacı Alevi Türkmenleri, Kazdağları bölgesinde tarih boyunca önemli bir rol oynamışlardır. Geleneksel etkinlikleri ve kültürel mirasları ile bu topluluk, bölgenin kültürel çeşitliliğini ve zenginliğini korumuştur. Orman işçiliği ve kereste üretimi ile bölgeye katkıda bulunmuş, tarım ve hayvancılıkla da yerel üretimi desteklemiştir. Toplumsal dayanışma ve dayanışma kültürü ile bölgede birlik ve beraberlik duygusunu yaşatmış, aynı zamanda turizme katkı sağlamıştır. Tahtacı Alevi Türkmenleri, Kazdağları'nın sosyal dokusunu zenginleştirmiş ve bölgenin kültürel mirasının gelecek kuşaklara aktarılmasına katkıda bulunmuşlardır.

Alevi inancındaki ziyaretin gerçekleştirilmesine yönelik yasaklar, inanç ve kültürlerini yaşatmalarını engellemekte ve bu da bir inanç asimilasyonu biçimini imaktadır. Alevi inancının doğa ile iç içe ilişkili olduğu bilinmektedir. Kazdağları ziyaretleri bu inançla bağlantılı bir ritüel olarak görülmektedir. Bu nedenle, yasaklar Alevi inancı ve kültürüne yönelik bir saldırı olarak algılanmaktadır.

Bu durum, Türkiye'nin anayasal laiklik ilkesi ve inanç özgürlüğü temel insan hakları ile de çelişmektedir. Yasakların, Tahtacı Alevi Türkmenlerinin inançlarını ve kültürlerini özgürce yaşamalarını engellediği ve anayasal haklarını ihlal ettiği düşünülmektedir. Ayrıca, Kazdağları'nın turizme açık olması ve diğer etkinliklerin düzenlenmesine izin verilmesine rağmen Tahtacı Alevi Türkmenlerinin geleneksel etkinliklerine izin verilmemesi, adalet ve eşitlik ilkesi açısından sorgulanmaktadır.

Bu bağlamda, Tahtacı Alevi Türkmenlerin, inanç özgürlüğü de kültürel hakları da tehlike altındadır. Bölge turizme açıkken Tahtacı Alevi Türkmenleri'ne uygulanan bu yasakların anayasal hakları ihlal ettiği ortadadır. Bu tür uygulamaların dikkatli bir şekilde gözden geçirilmesi ve anayasal haklara saygı gösterilmesi önemlidir. Aksi takdirde, inanç asimilasyonu ve kültürel kayıplar gibi olumsuz sonuçlar kaçınılmaz olacaktır.

Bu bağlamda;

1. Tahtacı Alevi Türkmenleri'nin inançları gereği kutsal kabul ettikleri Kazdağlarını ziyaret edip inançsal ritüellerini yerine getirmelerinin yasaklanması inanç asimilasyonu değil midir?
2. Tahtacı Alevi Türkmenleri'nin coğrafyadaki bin yıllardır varlığını ve kültürel mirasa katkılarını düşündüğümüzde mevcut yasaklamanın kültürel mirasa zarar vereceğini düşünüyor musunuz?
3. Tahtacı Alevi Türkmenleri'nin kültürünün korunması ve yaşatılmasına yönelik alınan önlemler nelerdir?
4. Tahtacı Alevi Türkmenleri'nin Kazdağları ziyareti, hem inançsal hem de kültürel bir değer taşımaktadır. Bu ziyaretin yasaklanması, Tahtacı Alevi inancını ve kültürel mirası asimile etme tehlikesi taşıdığına dair kaygılara cevabınız nedir? Bu kaygının bertaraf edilmesi için almayı düşündüğünüz tedbirler nelerdir?
5. Kazdağları ve çevresindeki inanç ve kültürleri koruma altına alma için bir çalışma planınız var mıdır?
6. Yasakların sürdürülmesi, Tahtacı Alevi Türkmenleri'nin kültürel mirasının tehlike altına girmesine neden olmuş ve bu durum toplumun kültürel çeşitliliğini zayıflatabileceği endişesini uyandırmaktadır. Bu tehlikeyi önlemek ve Tahtacı Alevi Türkmenleri'nin kültürel mirasını ve inanç özgürlüğünü korumak amacıyla atmayı düşündüğünüz adımlar nelerdir?
7. Bu yasaklamalar uygulamaya konulurken görüşleriniz alınmış mıdır? Yasaklamaya dair değerlendirmeniz nedir?